

ELŐFIZETÉS:

Egész évre .. 12 kor.
Fél évre .. 6 kor.
Negyed évre .. 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.

Nyiltér sora 50 fillér.

Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

Farsangi prédikáció.

Zombor, 1900. január 25.

Nem látom be, miért legyen csak a bőjtnek az az előjoga, hogy prédikációval köszöntse. Egy kis komoly intés után a farsang mézes heiteinek lelegején is ráfér olyanokra, kik azzal a föltett szándékkal indultak neki, hogy fenéig ki fogják üríteni a gyönyörök kelyhét. Mert nem mindig az az igazi morál, melyet a dráma legvégső jelenetében, a csattanójában mond el a kórus.

Pessimizmusban elfogult morálfilozófok azt állítják, hogy már nincs is farsang, hanem csak az árnyéka kísért. Hasztalan beszélnek a fiatal-ságnak, hiába parentálják el már az évek tetemes sora óta Karnevál herceg ő fenségét, mindig újból föltámad s addig lesz, míg fiatalág él ezen a földön, mely megköveteli azt a jussát, hogy egy kicsit kitombolhassa magát. Ezt a jogot nem lehet elvitatni, legfőkébb a változó körülményekhez mérten módosítani és újból körülírni.

Azelőtt a farsang előkészítő iskola volt a házasságra; ma már nem az. Elenyésző kisebbségben vannak azok a hívő lelkek, kik reménykedve tőle várják az ifjuság legszebb álmának megvalósulását. Harc és küzdelem még kínálkozik benne, de nem a tiszta és önzetlen szerelem lobogtatja zászlóját, hanem inkább a vállalkozási kedv, mely a legtöbb esetben hasonlít a középkori rabló-kalandokhoz, mikor egy pár száz ember, kinek egyebe sem volt a kardjánál, elindult Aranyország fölkeresésére és meghódítására. De Aranyország is tudja már, hogy mi a szokás és jól körül-sáncolja magát. Résen van és visszaveri az ostromló támadást.

Abból a nemes hivatásból tehát körülbelül kiesőpöngött a farsang, hogy közelebb hozza egymáshoz a fiatal szíveket. A musselin ruhácska ma már nem csábit és a fehér nyakkendő sem elég talizmánnak. Erősebb inger kell a mai nemzedéknek. Lehet, hogy újból fölpezsdülne és hatalmasabb lendületet nyerne, ha fölkapnák némely etnografiai szempontból érdekes népfajnak azt a szokását, hogy a házassalandó lány arany-pénzben viseli a nyaka körül egész hozományát: akkor tán akadna még vállalkozó ifju — de csak

ugy, ha az aranypénzek sulya miatt a leány nem jöhetne a saját lábain a táncterembe, hanem diadalszekerem vitelné magát oda.

De azért még mindig sok a tanulságos a farsangban. Mikor a mesés ó-korban Midász király magára haragította a költészet istenét, ki azzal az átokkal sújtotta, hogy minden aranyra vált, amihez nyult, szegény Midász, kevés híjja, hogy éhen nem halt. Nagy szorultságában könyörgött Phöbusz Apollóhoz, ki azt tanácsolta neki, hogy fürdjék meg a Patkolusz vizében és megszabadul a gonosz varázstól. De csak akkor, ha tiszta és önzetlen szívvvel megy bele a fürdőbe. Midász úgy cselekedett és azontul megmaradt kenyérnek a kenyér, ha hozzányult is. Hanem a folyam vize aranytermő lett és aki szorgalmasan kutatta, apró szemekben megtalálta benne a bűvös hatalmu ércet.

Nem minden arany már, amihez hozzányul a farsang, de apró szemekben megtalálhatja még benne a nemes ércet, ki tiszta szívvvel és önzetlenül beleveti magát hullámaiba. Először is jól mulathat és ebben a fanyar világban ez is beválk üdítő fürdőnek, mely megacélozza erőket az élet sulyos harcára. Csak ne legyen semmi utógondolatunk, mikor mulatni megyünk, mert akkor úgy járunk, mint aki álmában rengeteg pénzt talál és fölébredésekor csak olyan koldus, minő elalvása előtt volt. A jókedv ritka madár, de ha nem kívánunk tőle egyéb dalt, mint amelyre a természet tanította, szívesen szolgál vele. Hallgassuk hát meg és ne kívánjunk tőle cikornyás műdalt!

Aztán még mindig lehet a farsang zengő ligetében olyan kincsre akadni, mely megérdemli, hogy hazavigyük és gondosan őrizzük. Hogy mi az a kincs? A tiszta leány szív. Ne áltassuk magunkat, fűszerek tulságos élvezésében eltompult izlésű barátaim: a mi elkopott, örökös kábultságban leledző lelkünkben még mindig él a vágy a romantika e kék virága után. A mult heten adtak először a Vigszínházban egy nagyon is párisi darabot, melyben a századvégi iránynak egyik legkitünőbb történetirője bemutatta hőseiben azt a tipikusan modern embert, akinek minden érzése ellenkezik azzal, ami természetes. S ez az ember, mikor már fenéig kiüritette a megvásá-

rolható élvezetek kelyhét, meg akar házasodni, el akar venni egy fiatal leányt, kinek ő az első szerelme, kivel a régi divat szerint családöt alapíthat. Hogy nem valósul meg álma, hogy az érzékiség legdurvább darócából összetakolt zsák hasonló anyagból való foltra talál, az életgazság, az erkölcsi törvény, de mégis mutatja, hogy az emberben, bárhova sülyed is, megmarad a vágy a tiszta és erkölcsileg nemes iránt.

Annak a párisi urnak az a tévedése, hogy a maga légkörében keresi azt, ami tökéletesen különbözik tőle és eddigi szerelmeinek médiumaitól. Abban a légkörben nem élhet meg olyan lény, amilyenre ő vágyik. Mert, ahol gyárilag készítik az érzelmeket, ott természetes és egyszerű érzés nem verhet gyökeret. Mily igazán más volna az eredmény, ha kimegy a ködös légkörből és erdőn-mezőn, a romantika bűvő helyén keresi a gyógyulást. De kár is volna, ha megtalálná! Az a tiszta levegő azoknak való, kik megtudták becsülni eleitől fogva és tüdejüket arra trenirozták, hogy a szabadban megélhessen.

Van mindenütt ilyen jó levegő, csak keresni kell. Abban a levegőben még találni egészséget, kedélyt, jó szívet, egyszerű lelket, háziasságot, hitvesi szeretetet, anyai odaadást: ami együttvéve tán mégis felér a bizonyos hozománynyal. Még azokon a tanyákon is akad, ahol a farsang mulat, csak ne ott keressük, ahol zajosan tombol. Nézzünk körül a nagytermekben és ha meglátunk egy egyszerű külsejű fiatal lányt, kinek szeme csillog a tánc örömeiben, kinek arca nekiperült, ki nem blazirt, nem keresi a feltűnést, nem jukkereskedik, nem udvaroltat magának mindenkiel, nem táncol a legelső sorban, nem affektálja az unottságot: ki tudja, nem épen ő-e az a bizonyos arany szem, mely a Patkolusz habjaiban rejtőzik és kincs keresőjére vár.

Egy urtól, ki a mult farsangban gazdagon házasodott, nemrég hallottam ezt a mondatot: — Barátom, ha a mai ifjuság tudná, hogy milyen jó üzlet az érdek nélküli való házasság! — Esküvője után alig nyolc hónappal fakadt ajkairól ez a sóhaj és még egy hosszú élet áll előtte, hogy elgondolkozzék rajta. Aprópanasz felváltva, körülbelül így hangzik az ő panaszos morálja: „Minden mai leányban megvan az a hajlandóság,

A „BÁCSKA“ tárcája.

Anyám.

— Carmen Sylva. —

Szebb szó nincs a föld kerekén,
Údit akár az enybe fény:
Anyám!
Ah, milyen édes, mily hívó,
Mily véghetetlen drága szó:
Anyám!

Talán azért hevít, emel,
Mert gyermek ajka zengi el:
Anyám!
Picinyke szíve megremeg,
Csillognak a bogárszemek:
Anyám!

Mily fényes rang egy élten át,
Ki hallja kis lányát, fiát:
Anyám!
Szegény, bár kincset kincsre rak,
Kitez nem szól gyermekajak:
Anyám!

KASZÁRNYÁBÓL.

Humoreszk: Rédei Lajostól.

A régen várt katonai szemle nagy napja közeledett. A főtisztek mind talpon, az altisztek pedig fejevesztettek voltak; a sok dologtól nem tudták, hol a fejük!

A vivőmester kardok- és bárdokkal diszítette fel a vivőtermet. A szakácsok fényesre súrolták bádóg fazekait és koromfeketere vált lábosaikat.

A zenekar tündöklővé varázsolta trombitáit és cintányérját. Legtevékenyebb volt azonban a dobos a siker elérésében; az ő dobjának rézveretei versenyeztek a nap sugaraival.

Egy szóval az egész laktanyán — a csurgótól a

pince utolsó lépcsőjéig — a porolás, javítás, meszelés és seprésnek nyoma látszottak meg.

S mindez kizárólag azon célból történt, hogy a várva nem várt napon, a vezénylő tábornok a vizsgálati jegyzőkönyv „válasz rovatába“ beírja: „példás ezred“.

Nagyon természetes, hogy ezen készülődő napokon az ezredes mindenbe bedugta az orrát, tizelte embereit szóval és tettel.

Még csak kétszer fog a nap felkelni azon nagy napig, a melyen, bizonytalan jövőnek néz elébe. Ugyan-azért ésszerűnek vélte, egyik ügyes századosának véleményét kikérni.

— Nos tehát kapitány uram, mit gondol, mit fog a tábornok ur mondani?

— Én azt hiszem ezredes ur, hogy meg lesz velünk elégedve.

— Ó meg lesz elégedve?! Látszik önön, hogy nem tábornok; mert könnyen engedi át magát a megelégedésnek.

— Ezredes ur! a mi az én századomat illeti, jól állok érte...

— Vigye az ördög az ön századát! Én nem az ön századáról, hanem az ezredről beszélek.

Ezen pillanatban az ezredes tekintete a százados kabátjára esett.

Köztudomású dolog volt, hogy a kapitány nem volt milliomos. Pusztán zsoldjából kellett magát fentartani és jól beosztani, hogy kijőjön vele; a katonai szemlélet megelőző rendcsináló napokon mi sem természetesebb, minthogy két kabátja közül a viseltebbet vette magára.

— Millió kartács és bomba! Kapitány ur, ez a kabát, melyet ön most visel, ha bár még használható állapotban van, egy fényes hadi-szemle ünnepeinek dizsere nem válnék. Nézzzen utána, hogy valamivel vigabb kinézése legyen.

— Igaza van ezredes urnak, ez a kabát ilyen alkalmakra, miként a mai nap is, megteszi a szolgálatot, de a hadi-szemle dícső napján...

— Így nem maradhat, szó sincs róla, hogy így állapotban maradjon!

— De eszedem ezredes ur, én csak azt akartam mondani, hogy ez a kabát...

— A darázs csipje meg az ily csökönyös embert!

Hisz már egy órája arról énekelek, hogy ez a kabát még hordható, de alapos tisztogatásnak kell alávetni, a mi magába véve nem bosszorkányság.

— De bocsanatot kérek ezredes ur, nem méltóztatt megengedni, hogy szavaimat befejezzem... Ugyanis azt kívántam mondani...

— Millió bomba és kartács! Akkor fejezze be ön mondatát, ha én kibeszéltem magamat! Ez már mégis disznóság, mindig az ember szavába vágni! Egyre arról prézsumitálók, hogy ez a kabát különben használható, csak bajtökája fakult meg és a varrás szintelen cetrúja kikandikál.

— Értem, ezredes ur!

— Van önnek egy kevés pénze, mert hisz ma már 28-ika?

— Igen, ezredes ur!

— Nos tehát, tudja ön, mi az a festékkereskedés?

— Igenis tudom, ezredes ur!

— Tehát ön el fog menni egyik festékkereskedésbe és vesz ott 2-3 krajcárért egy ecsetet, drágábbat ne vegyen, mert az fölösleges pénz pazarlás.

— De ezredes uram, ez teljesen felesleges, mert a hadi-szemle napján...

— Hogy a menyörgős menykő tüsszön bele! Ne vágjon ön minduntalan szavamba!... Ha már birtokában van a mondott ecsetnek, akkor vásároljon egy darabka vörös festéket! Ezt is megkapja 2 krajcárért, de azért nem kell önnek kétségbe esnie, ha épp 3 krajcár lesz is az ára. Azután vegyen ön még egy darab kék festéket is. Ezek a festék-kövek „rendszerint“ négy-szegletesek avagy gömbölydedek; én azt tanácsolnám önnek, hogy vagy a négyszegletes, vagy a gömbölyűből vegyen. Az egész készülék alig jön 6-7 krajcárba.

— Értem, ezredes ur, de nekem szándékom a szemle napjára az én...

— No de igazán, az embernek meg kell pukkadni, ön már ismét belefecseg szavamba! Kapitány ur! ha önnek valami mondani valója van, beszélje el azt később, ha majd én kibeszéltem magamat; de azt nem fogom tűrni, hogy ön engem folyton félbe szakítsa.

Tehát miként már említém, vegye meg a mondottakat, csavarja papírba és vigye baza; ha megérkezik, vesse le kabátját, teritse ki egy széke támlájára; de ne a

hogy maga költse el hozományának kamatait, de azért mégis úgy tesz és vesz, mintha azt a férj költene el. Nem üdvösebb-e hát ilyen felfogás mellett, ha a hozományt föl sem veszi kalkulációba a házasulandó ifjú és inkább olyan kincsek után néz, melyek nekik kamatoznak?

Igric.

A kalocsai érsekség a renaissance korban.

(Irtá: Erdújhelyi Menyhért. Zenta, 1899. Ára 7 korona.)

I.

Vármegyénk jeles fiának, Erdújhelyi Menyhért zentai plébánosnak és immár országos nevű történészünknek legújabbán megjelent kitűnő munkáját kívánjuk az alábbiakban ismertetni. Erdújhelyi ezen könyve a kalocsai érsekség története minden fiára egyaránt érdekes és becses műjelleggel bír, s mivel a legalaposabb kutatás, évek hosszú során át folytatott beható tanulmány alapján készült, méltó arra, hogy első sorban a fő-egyházmege papsága, másod sorban pedig a művelt közönség körében közkézen forogjon.

Érseki főegyházmegeknél éppen száz év előtt támadt első hivattott történész Katona István kanonok s nagynevű hazai történészeinkben, kinek műve a „Hist. Metrop. Colocensis Ecclesiae” 1800-ban jelent meg. Különös véletlen, hogy fő-egyházmegeknél újabb hivattott történész éppen száz év múlva jelentkezik Erdújhelyi Menyhért személyében, a kit alapos tudománya, széles látókör s kiváló kritikai talentuma a kalocsai érsekség leghivatottabb historikusává predestinált s a ki mint történész már eddig megjelent kiváló művei révén is hazai legkitűnőbb szaktudósaink között foglal helyet.

Katona István egykor nagy jelentőségű műve a történelmi buvárlatok előhaladása folytán lassanként hézagossá vált s e hézagokat senki sincs jobban hivatva pótolni, mint szerzőnk, a ki jelen művében a vatikáni és a hazai levéltárakban szerzett adatai alapján a kalocsai érsekség legfényesebb és legjelentősebb korszakának megírására vállalkozott.

Hazánkban a renaissance-kor általában a XV. század által van képviselve, e korszak tulajdonképp az ország fénykora is, mely után, sajnos, csakhamar a hanyatlás és a XVI. század elején önállóságunk megdőlt következtében. A kalocsai érsekség főegyházmege ebben a korszakban érte el legnagyobb kiterjedését, mert Pest, Csongrád, Bács és Bodrogh vármegyék kivül a Szerémség is ide tartozott s ez tette indokolttá, hogy az érsekek e korszakban jobbra Bácsban, mint geográfiai központban székelték.

Az érsekség fénykora a renaissance-szal eszén egybe, előszavában méltán mondja szerzőnk, hogy: „munkámban nagy idők nagy emlékeit akartam felújítani; megrajzolni egyházmegyémnek azt a korát, midőn az dicsőségének teljes fényében ragyogott. Az őselők istenes és hazafias tetteim, jeles cselekedeteit irtam meg könyvemben. A szent hajdan képét akartam visszavarázsolni, midőn a Duna-Tisza köze, a magyarság

papirt, melyben a festékek vannak, hanem a kabátját, ekkor vegye kezébe az ecsetet, mártás vizbe, de egészen kristálytisztá vizbe, aztán vegye bal kezébe, a két ujjá közé a vörös festéket, melyen a benedvesített ecsetet ide s tova húzogassa mindaddig, a mignem az ecset vörös színt ölt magára, akkor vegye az ecsetet a színét vesztett hajtokára és fesse be, hogy előbbi uralkodó színét visszanyerje. Figyelmeztetem azonban, hogy a vörös festékekkel ne érintse a kabát két posztóját, mert ezen tévedés az ön ügytelenségéről tanuskodnék. Ha már most minden, a minék vörösnek kellett lenni, valójában szép vörös is lett, mossa meg az ecsetet vízben, öntse ki, de ne az ecsetet, arra még szüksége leend, hanem a bészennyezett vizet. Megértett ön? ...

— Szolgálatára ezredes ur!

— Aztán hozzon magának ismét tiszta vizet, vegye kezébe a két festéket azon módon, miként előbb a vörös festéket vette, vagyis bal kezének két ujjá közé, a két festéket és a vízben megnedvesített ecsetet a jobb kezébe, aztán húzza ide s tova a festéket mindaddig, mignem az ecset szép kék színt nem vesz fel. Ekkor aztán kellő vigyázzal a fehérré fakult cérnáöltéseket a kék festékekkel átfesteti; vigyázni kell azonban, hogy a vörös hajtokát be nem maszatolja a kék festékekkel, mert akkor az ördög elvitte az egész munkát. Ha ekként mindennel kész, öntse ki a vizet ismét, a kabátot azonban aggassa fel szárítás céljából, másnap a kabát a családtagok új kabátjának fog kinézni. Megértett ön engem? ...

— Szolgálatára ezredes ur!

— A földoloz az, mit nem szabad önnek szem elől téveszteni — hogy a festékeket föl ne cserélje; a cérnát nem szabad vörösré, a hajtokát pedig kékre festeni.

— Ezt tudom ezredes ur, de ...

— Ugye bár kapitány ur, most ön maga is örül annak, hogy engem kibeszélni hagyott?

— Minden bizonynyal ezredes ur, de épp azt szándékoztam megemlíteni ...

— No de hogy az ön nyelve nem tud pillanatig sem nyugodni? De ha már éppen szólni óhajt, tehát meghallgatom.

— Ezredes ur! én ...

arany boldoghona a delelő nap ragyogó sugariban tündökölt. ... Ezek a szerző saját szavai, melyből látjuk, hogy őt e könyve megírásánál nemcsak tudományos célok vezérelték, hanem egyházának és hazájának szeretete egyaránt lelkesítette.

Nagy tudományos apparátussal és tárgya iránt való szeretettel s mielőtt a XV. század érsekeinek sorozatát bemutatná, bevezetésképpen e korszak magyarzatával is foglalkozik. Midőn a renaissance-ról szól, ugymond, nem csupán azt a mozgalmat érti, mely a XV. század második felében indult meg Olaszországban s Mátyás király uralkodása idején jutott el hazánkba, hanem érte egészében azt a művelődéstörténeti irányzatot, mely átmenetet képez a középkorból az új korba. Az irodalomban humanizmus név alatt ismeretes; voltak régi és új humanista írók; a szobrászat és festő művészetben utánozza e kor a természetet, az építésben a régi görögök és rómaiak alkotásait. Hazája a renaissance-nak Olaszország, hol a XIV. század végén s a XV. század elején virágkorát éli.

Az egyházfejedelmek közül többen kedves humanisták társaságában éltek s ezekkel jelentek meg már a konstanzi zsinaton (1414), kik a zsinat befejezése után a fejedelmi udvarokat keresték fel s ott akartak propagandát készíteni a humanizmus ügyének. Hazánk és Itália kezdettől fogva állandó összeköttetésben éltek, az Anjouk korában pedig a kapcsolat még szorosabb lett. Zsigmond király uralkodásának idejében a bevándorlott olaszok igen előkelő állásokat foglaltak el hazánkban, s részint a külföldi iskolázás, részint a magas műveltségű olaszok bevándorlása folytán csakhamar tért foglalt hazánkban is az új szellem; az Olaszországból áttűltett új műveltség honosságot nyert.

D. Gy.

(Folyt. köv.)

Színészet.

Cigánybáró. P. Hevessi Janka felléptévei került szombatn színe a Cigánybáró. P. Hevessi Janka Saffit játszotta s tegyük nyomban hozzá, hogy a kellő sikerrel is. Disztíngvált, perfekt koloratúrájú énekesnő Hevessi Janka, ki kellemes zengésű, tömör mezzoszopránját pompásan használja. Játéka élénk volt s temperamentumos. Lorándi Barinkai-ja megfelelő volt. Szerepéhez kellőképp volt rendelkezésre s hangja is kellemesen csengett. Perczel Mari Cipra szerepét realis felfogással dolgozta ki. Az előadás a jobbaktól való volt.

Aranykakas. Blumenthal szellemes énekes bohózata nem vonzott publikumot s tres ház előtt pergett le a felvonások. Ugy a darab, mint az előadás több közönséget érdemelt volna. Ötletes, szellemes cselekmények és végtelenül mulatságos bonyodalom jellemzik a Víg-színház e kedvelt bohózatát. A szereplők közül első helyen Vadász Lajost kell kiemelnünk, ki Nepomuk lámpagyárost pompás felfogással játszotta meg. Gyárfás kitűnő figura volt Fürge Antal főpincér szerepében. Lónyai Piroška kedvesen játszotta meg az Aranykakas fogadósnőjét. Bezskói, Dulics Mariska, Palágyi szerencsésen illeszkedtek be a bohózat-ensamblékba. A jeles rendezést külön kell megdicsérnünk.

Hálókocsi ellenőre. Hétfőn Bisson pompás vigjátékot komédiáztak végig. Az előadás szerfelett gyenge volt. A szereplők kitűnően mulattak s rosszabbulrosszabb viccekkel rontották a publikum bangulatát.

Hoffmann meséi. Lorándi Tivadar jutalomjátékú került színe Offenbach hatalmas zenéjű operettje. Az operettek buzgó rendezőjének jutalomjátékára kis ház verődött össze, bár az előadás bérlésben ment. Lorándi sok igyekezettel, de kevés hanggal játszotta.

— Most jut eszembe, el ne feledje ön, hogy legtanácsosabb lesz ezt a procekurát holnap reggel végrehajtani, nehogy a festékek a többszöri kefézés következtében lekopjanak.

— Igen is, ezredes ur, de épp most akartam megjegyezni, hogy én a szemle napján ...

— A tábornok el lesz bájolva, ha ezen kabát szeme elé kerül ...

— Szolgálatára ezredes ur, csak annak megérítésére szoritkozom, hogy a szemle napján új kabátomat óhajtom felvenni.

— Az ördögbe! hát mért nem említé, hogy még egy kabátja van?!

— De ezredes ur.

— Ön hagy engem már egy teljes órát prédikálni és ...

— Kérem szépen ezredes ur, hisz én szüntelenül azon voltam, hogy ...

— Na jól van, kapitány ur. Elmebet ön, jövőre azonban, ha ismét az én véleményemet kikérendi, tudni fogom, kivel van dolgom és ahhoz alkalmazkodom.

Hazugság.

Mért is kell hazudnunk, mért is vagyunk gyávák!

Mohón szívjuk egymás forró pillantását.

Szívünk a gyönyörtől mámorosan dobban,

Ha egymáshoz érnek kezeink titokban.

Lesztük, mi a vágyunk, lesztük, mi az álmunk,

Egy a mi bánatunk és egy a boldogságunk,

Megtudnánk egymásért halni szívesen! —

Nem barátság ez már, hanem szerelem.

Mért is kell hazudnunk, mért is vagyunk gyávák!

Nem keressük immár egymás pillantását.

Ha kezem véletlen oda ér kezéhez,

A vér ereinkben csendes marad, csendes ...

Dertült, vidám arcot mutatunk egymásnak,

Mintba örvendeznénk a viszontlátásnak ...

De szívünkben egy hang hallik csendesen:

Barátság ez már csak és nem szerelem.

Volszi Bárd.

Pálffy Nina éppenséggel nem volt rendelkezésre s hangja szokatlanul fátályozott volt. Gyárfás Coppelius és Miral kelje sem volt oly értékes alakítás, mint az operett első előadása alkalmával.

Fekete vér. Ismét tres házról szól az ének. A koszos költő drámája iránt nem érdeklődött a bérlőkön kívül ugyszólva senki. A költői nyelvezetű dráma felvonásai után hatástalanul hullott le a függöny s alig egy-két szereplő érdemelt ki különösebb elismerést. Szívesen konstatáljuk, hogy Székely Renée a Manga cigányasszony szerepében igen értékes alakítást produkált. Hévvél és megkapó páthosszal játszott és volt előadásában tűz, szenvedély, volt erő és igazság. Csak sajnálatunkat fejezzük ki, hogy a szezon alatt ugyszólva szóhoz sem tudott jutni ez a nagy ambícióju, tehetséges színész. Gyárfás Barkó Palijában volt érzés, szív és kedély. Vadász Lebegüt megyefőnök szerepét pompásan játszotta meg. Murányi Juliska igen sokat akadozott s a felfogása is alapjában hibás volt. Lorándi teljesen elejtette Bárdy Zoltán szerepét. Palágyi, Lenke Simon bárója messze állott a tökéletestől. Dulics Mariska (Citera) kitűnően volt maszkírozva. — Az öltözékek lehetetlenül rosszak voltak s miből sem következtethetünk arra, hogy a dráma cselekménye az 50-es években játszik.

Ma Murányi Juliska jutalomjátékú Echegaray drámája, a **Folt, a mely tisztit kerül színe.**

(g. j.)

Ujdonságok.

Farsang.

— A zombori sport-egylet táncfűzerkéje. —

A zombori sport-egylet febr. hó 10-én a Vadász-kürt szálló összes termeiben táncfűzerkét rendez. Ez a kedves hír szárnyalja be néhány nap óta nemcsak városunkat, hanem egész vármegyét és sok, igen sok szívben kelt édes örömet és várakozást. Halásan gondol bizonyára sok-sok leányfejecske a sport-egylet tagjai, „a mi athletáinkra”, akik végre valahára egy igazán kedélyesnek, vidámnak és diszesnek ígérkező farsangi mulatság élére álltak.

Bizony már nagyon itt van az ideje, hogy a nemes sport bajnokok álljanak a táncmulatságok élére, mert az utóbbi időben a bálók csak találkozó és nem tánchelyek voltak.

A mi athletáink, a testedző sport művelői, meg fogják cáfolni azt a vádat, hogy a mai fiatalság már nem táncol, hanem tömegbe gyűlve a terem közepén, blazirtan szemlélgeti a szép leányokat. Be fogják igazolni, hogy minden athleta kitaró és fess táncos.

Az athleták összegyűltek és megalakították a táncfűzerke rendező bizottságát. 105 tagból áll, élükön a következő tisztviselőkkel: elnök: Fernbach Károly, al-elnök: Birvalszy György, Konyovits György dr., Lederer Pál, Tripolszky Gyula; titkár: Falcione László, pénztáros: Juba Adolf.

A rendezőség névsora, amelyet a diszes meghívó közöl, már magában véve is biztosítja a teljes sikert, hisz mindannyian vállaltva munkálkodnak a mulatság minél fényesebb tételén.

A mulatság iránt óriási az érdeklődés nemcsak városunkban, hanem egész vármegyészerre is. Igazi, fényes, vidám, kedélyes bácskai mulatság lesz ez, amilyen már nagyon-nagyon régen nem valánk.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bodrogi Irént a bács-keresztúri állami népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyi miniszter Elek Tihamér János zentai járásbírói napidíjast a zentai kir. járásbíróhoz irnokká nevezte ki.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Oltványi Adorján temesvári pénzügyigazgatóság kezelési gyakorlatnokot (a zombori főgimnázium volt növendékét) a löcsei m. kir. pénzügyigazgatósághoz pénzügyi irodatiszté nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyi miniszter Stolics Szilárd titeli járásbírói irnokot a kalocsai törvényszékhez helyezte át.

A házszabályok módosítása. A képviselőház folyó hó 21-én tartott ülésén a házszabályok módosítása is sorra került, amelyet Rohonyi Gyula Ujvidék város képviselője, mint előadó ismertetett. A házszabályok módosítását a kuriai bíráskodási törvények meghatározta tette szükségessé, mert ezzel a képviselőház hatásköréből kivették a választások felett való bíráskodást és így meg kellett változtatni a házszabályok azon részét, amely e bíráskodásra, az alakulásra és az igazolásra vonatkozik. A ház szó nélkül elfogadta a házszabályoknak ezt a módosítását.

Megbízás. A földmívelésügyi miniszter a zombori főmüvelőnk hivatal vezetésével Szilágyi Boldizsár kir. főmüvelőket bizta meg.

Szabad lyceum. A zombori szabad lyceum vasárnap, folyó hó 28-án két előadást tart. Az iparoskörben délelőtt fél 11 órakor Kollár Viktor dr. a „Családrol”, délután 4 órakor pedig a városháza nagytermében Kozma László az „Esküdtbírósgokról” tart előadást. Mindkét előadó kiváló egyénisége, így előadásuk tárgyának közérdekűsége bizonyára nagy számú hallgató-ságot fog az előadásra vonzani. A magunk részéről ez uton is felhívjuk közönségünk figyelmét.

Farsangi dal- és táncestély. A zombori iparos dalárda folyó évi febr. hó 3-án tartandó dal- és táncestélyére a meghívókat már kibocsátotta. Akik tévedésből meghívót nem kapnának, forduljanak ez iránt a dalárda elnökségéhez. Az iparos dalárda nemeseleu vállalkozását melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe és pártfogásába.

Alapítvány. Mátéhazi Matkovits Lajosné szül. Tavasy Ida elhunyt leánya Leona emlékére a zentai polgári leányiskola céljaira 300 korona jótékony alapítványt tett.

Vig estély Palánkán. A palánkai dalárda f. évi febr. hó 4-én a palánkai kaszinóban ének- és humorisztikus előadásokkal, nemkülönbön táncvígalmossal egybekötött vig estélyt rendez. A legnagyobb részben német piecekkel álló műsort nem közöljük és csak azt jegyezzük meg, hogy annak 6 pontja közül csak 2 magyar, 4 pedig német. Ez a germán jellegű vig estély nagyon szomorú tünet — Magyarországon.

Letört bimbó. Trencsény Károlyt, a zombori felső kereskedelmi iskola tanárát, az ékeesszavu költőt és nejt nagy gyász érte. Boldogságuk kertjének egyetlen bimbóját elhervasztotta a kegyetlen halál, mely szomorúságot és gyászt borította a szerető szülői szívre. Kis leánykájuk, Lilla Mária, visszaadta lelkét teremtőjének. Az égön fájó nagy szomorúságot a következő gyászlap tudatja a szülők: Megszomorodott a mi szívünk; életünk gyászba borult. Lilla-Máriát, egyetlen kis leánykánkat f. hó 22-én, este 8 órakor, 2 1/2 éves korában, bosszas szenvedése után az Isten magához szelítette. Temetése — rom. kath. szertartás szerint — folyó hó 24-én délután fél 4 órakor lesz a szántai-ut 133. sz. házból. Zomborban, 1900. évi január hó 23-án. Nyugodjál békeben! Trencsényné Rajcsányi Mariska, édes anyja; Trencsény Károly, édes apja. „Nem csak magad menél, elvitted a szülők vidámságát, elvitted a legszebb remények gazdag bimbóját...”

Kegyuri bizottsági közgyűlés. Zombor szab. kir. város rom. kath. kegyuri bizottsága folyó hó 21-én délelőtt rendes közgyűlést tartott Dekker Pál b. polgármester elnöke alatt, a melyen csak 15 bizottsági tag volt jelen. A jegyzőkönyvet Szilágyi Ferenc vezette. A tárgysorozat előtt két sürgős ügyészi indítványt tárgyaltak le: az iskolai pénz kölcsönzésére és özv. Bieliczky Gyuláné 4000 koronás kölcsön megszavazása iránti kérvénye tárgyában. Az iskolai pénz kölcsönzésére vonatkozólag Paul Kálmán kegyuri bizottsági ügyésznek magas színvonalon álló, gyakorlati argumentumokkal vértezett, időszerű és közérdekű indítványát a közgyűlés egyhangulag határozattal emelte. Ezen javaslat szerint — mely immár határozattá vált — ezentúl, ha egy-egy kölcsön megszavazása iránt kérvény érkezik be, az apát plébános és kegyuraság és a jegyzőből álló 3 tagú bizottság, az ügyész meghallgatása mellett a kölcsön megszavazása felett haladéktalanul és végérvényesen határozhat és csak az esetben terjesztendő az ily kérvény a kegyuri bizottság elé, ha a 3 tagú bizottságnak egyike, vagy az ügyész ezt szülkségesnek tartaná. Ez a bizottság különben 2000 koronánál magasabb kölcsönt nem szavazhat meg. A második sürgős ügyészi indítvány az volt, hogy adjon a kegyuri bizottság özvegy Bieliczky Gyulánéknak 4000 korona kölcsönt 9200 korona becseréltű ingatlanára. Többek hozzássalása után a közgyűlés nevezetnek 3300 korona kölcsönt szavazott meg. Több kisebb jelentőségű ügy megvitatása után a közgyűlés véget ért.

Gyászír. Tábori Róbertet, a bácskai származású kiváló író, az Új Idők szerkesztőjét és a Pesti Napló szerkesztőségének tagját súlyos csapás érte, felesége szül. Elek Jenny f. hó 23-án délután 3 órakor 38 éves korában meghalt. Tizennyolc évi boldog házasság után ragadta el a halál a kitűnő hitvest, a példás családanyát, aki maga is nem bivatottság nélkül forgatta a tollat. Az ifjúsági irodalomnak sok szép könyve, igen sok mese, elbeszélés és egy a napi, mint a szépirodalmi lapokban megjelent sok szép tárcza vallja őt szerzőjéül. Az elhunyt urnót férjén kívül két kis leánya siratja. Temetése tegnap délután félhárom órakor volt.

Hangverseny. A zombori felsővárosi övö-egyesület folyó évi február hó 3-án a polgári kaszinó termeiben saját alapja javára hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Kezdeté est 8 órakor. Belépti díj személyenként 2 korona. Felülvezetéseket a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogad és hirtalpillag nyugtázz. — Műsor: 1. Előképek. 2. „Air Varie” K. Dankla-tól; előadja Danninger Kornél, zongorán kíséri tanára: Csavojác János. 3. „Caesar”, felolvasás; tartja Costa János gimn. tanár. 4. Oláh és székely dalok; énekli dr. Patajné Vida Etel urhölgy, zongorán kíséri dr. Sági Samuné urhölgy. 5. Scenes de la Csárda, Hubay J.-től, előadja Csavojác János zenetanár. A t. hölgyek és urak a jótékony célra való tekintettel szívesegből működnek közre.

Tisztújítás Ó-Morovicán. A községi tisztújítás Ó-Morovicán folyó hó 20-án ment végbe. Megválasztottak: bíróvá Csákváry Lajos, albíróvá Karay Sándor, községi adószedővé Juhász István, állami adószedővé Balogh János, közgyámhá Szűts Fülöp, esküdtekké: Facsar Mihály, Gyűjtő Sándor, Bordás József, Stanyor Mihály, Jeges Sándor.

A magyar nyelv terjesztése érdekében. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a magyar nyelv terjesztése érdekében újabb hasznos intézkedéseket tett. Körrendeletet küldött valamennyi kir. tanfelügyelőnek, amelyben tudtul adja, hogy azokat az elemi iskolai tanítókat, akik magukat a magyar nyelv tanításában kitüntették, jutalomban szándékozik részesíteni. Felhívja ennél fogva a kir. tanfelügyelőket, hogy tankülfeltek tanítóit köztül hozzanak javaslatba 3—4 tanítót, akik a legtöbb sikerrel buzgólkodnak a magyar nyelv érdekében.

Kaszinói közgyűlés. Az apatini kaszinó-egyesület a múlt héten tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen a tisztújítás is megejtetett. A Declava Béla kir. járásbíró korelnöksége alatt megejtett tisztújítás a következő eredménnyel járt. Megválasztottak: elnökké Deák Zsigmond, alelnökké Mészöly István dr., jegyzővé Horn Ádám, könyvtáros: Pukáts Gyula, pénztáros Boksay Gusztáv, gazdává Bohuss Teofil, ügyészé Gräber Gyula; választmányi tagokká: Dombovits Márton, Jellmann József, Jemel Henrik, Krieg Béla, Milla Márton, Fauszt János, Hámos József, Balás Vince, Bruck Mór dr., Thim József dr., Declava Béla, Adler Gyula, Tessényi Albert, Flesch Adolf, Rátay Tivadar. Számvizsgálók lettek: Longauer Lajos dr., Ábrahám Sándor és König Benedek.

Szólószeti és borászati előadás. Dező Miklós szólószeti és borászati kerületi felügyelő a múlt héten 3 napon át Zentán előadásokat tartott. Az előadásokat mindenkor nagyszámú érdeklődő közönség hallgatta végig.

Felülvezetések. Az ó-kanizsai izraelita jótékony nőegylet folyó hó 20-án tartott mulatságán, tekintettel a jótékony célra, a következő felülvezetéseket voltak: Herczeg család 6 kor., Grünner Jakab, dr. Löbl Nándor és Weiszberger Kornélia k. a. 4—4 kor., Deutsch Ferenc 3 kor. 20 fil., dr. Schuller Gábor 2 kor. 60 fil., Káfga Gyula 2 kor., Deutsch Zsigmond 1 kor. 60 fil., Katona Sándor 1 kor. 20 fil., Kráhl Zsigmond 1 kor., Deutsch János, Grünner Ármán, Hoffmann Ede, Nagy Ferenc 80—80 fil., Szabados Pál 40 fil., összesen 34 kor. A felülvezetőknek, valamint a működvelői előadásban résztvevő szereplőknek a nőegylet ez uton is hálás köszönetét fejezi ki.

III. oszt. kereseti adó. Zombor szab. kir. város tanácsától vettük a következő újabb felhívást az adózó közönséghez: Ismételve felhívjuk mindazok, kik az 1900. évi III. oszt. kereseti adóra vonatkozó vallomásukat a múlt 1899. évi 20009. kig. szám alatt már közzétett hirdetésben kitűzött határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annyival is inkább adják be, mivel ellenkező esetben III. oszt. kereseti adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapítani.

Mathuzsálemi kor. Lapunk múlt számában már közöltük, hogy Zweigné sz. Deutsch Julia Schaffer Samu zombori földbirtokos nejeinek Zweig Adél urnónek anyja folyó hó 19-én életének 102. évében elhunyt. Az elhunyt tisztes matrona élete utolsó szakáig is egészséges és korához képest bámulatosan eleven volt. Hat unokát és hat dédunokát ringatott a bölcsőben. Elefte futása három évszázadba nyult be. Elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki: Schaffer Samu és neje Zweig Adél fájdalommal tudatják gyermekeik és unokáik nevében édes anyjának, illetve anyósának Deutsch Julia asszonynak folyó hó 19-én reggeli 7 órakor 102 éves korában történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei vasárnap, folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor fognak a bezdáni-uti gyászházból a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Zombor, 1900. évi január hó 19-én. Nyugodjék békevel! Schaffer Tilda és férje Goldberger Samu, Schaffer Rita és férje dr. Oláh Ignác, Schaffer Flóra és férje dr. Nagy Jenő, Schaffer Gina és férje dr. László Zsigmond, Schaffer Albin, Schaffer Giza, Schaffer Zsuzsa, Goldberger Lujza, Goldberger Dezső, Nagy Laci, Nagy Erzsébet, Oláh Endre, Oláh Vera, dédunokái.

Tőkekamat- és járadékadó. Zombor szab. kir. város tanácsától vettük a következő újabb felhívást az adózó közönséghez: Ismételve felhívjuk mindazok, kik az 1900. évi tőkekamat- és járadékadóra vonatkozó vallomásukat a 18188. kig. 1899. szám alatt már közzétett hirdetésben kitűzött határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annyival is inkább adják be, mivel ellenkező esetben tőkekamat- és járadékadjuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapítani.

Felülvezetések. A bezdáni magyar népkör f. évi január hó 6-án tartott jótékonycélú táncvigalma alkalmával felülvezettek: Kiss Pál 40 fil., Rakovetz János 30 fil., Varga József 20 fil., Kiss Mihály ifj. 20 fil., Balla Ferenc 80 fil., Fuderer András 40 fil., Balla Péter 40 fil., Györfi János id. 40 fil., Kiss Imre 20 fil., Biró József 20 fil., Györfi Mihály 80 fil., Pfeifenroth József 20 fil., Siffer Sándor 40 fil., Sipos István 80 fil., Zoltán Géza 20 fil., Böröcz Imre 40 fil., Csoknya György 20 fil., Koyács Mihály 1 kor. 20 fil., Ripp József 40 fil., Straub Lajos 20 fil., Smitzer József 1 kor., Váci József 40 fil., Thum Adolf 1 kor., Ujvári Ferenc 20 fil., Stulich József 1 kor. Fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

Thury Zoltán lapja. A mióta a „Fővárosi Lapok” szerkesztését Thury Zoltán vette a gondjába, újra azt kapja ebben az újságban a publikum, ami igazán értékes és szép. A lap első sorától az utolsóig modern szellemben van megírva. Kitérje formás s az ára tizenkét forint helyett eladta. A szerb karácsonyi ünnepeken Igazmondás az egész vonalon, ez a szerkesztőség álláspontja s aki szereti a tisztán megvilágított helyzeteket a zavaros társadalmi, irodalmi és művészeti kérdésekben, annak kedves olvasmánya kell hogy legyen a Fővárosi Lapok. (Kiadóhivatala és szerkesztősége Budapestben, V. Hold utca 15. sz. alatt van. Mutatványszámokat kívánatra szívesen küld.)

Letartóztatott lélekkufr. Veszedelmes asszonyt tett ártalmatlanná a napokban a csendőrség. Az asszony rendes szállítója volt a belgrádi és más szerb városok nyilvános házainak. Bejárta az egész délvidéket és ha valahol szemrevaló leányra akadt — különösen ha az szegény, vagy árva leány volt — elcsábította és 100—200 forintért eladta. A szerb karácsonyi ünnepeken Káty községben a templomban és a korcsmában kiszemelte és elcsábította a község két legszemrevalóbb leányát, utnak is indult velük, azonban a csendőrség Péterváradon letartóztatta, visszazállította Ujvidékre és ott átadta a hatóságoknak.

Eljegyzések. Aumann Ferenc illóki kereskedő eljegyezte Kleiner Karola kisasszonyt Német-Palánkáról. Horváth Boldizsár b.-földvári tanító eljegyezte Hoffmann Teréz kisasszonyt O-Kanizsán.

Jelmezbál Cservenkán. A cservenkai ifjúság folyó évi február 8-án a kaszinó termeiben a „Kaszinó-estélyeket rendező bizottság” pénztára javára jelmezbált rendez. A zenét a zombori Herczenberger-féle cigányzenekar szolgálta Kolompár Sándor vezetésével. Belépti díj: személyjegye 2 kor., családjegy 5 kor. Kezdeté 8 órakor.

Részeg libák és a babona. Mulatságos eset történt a Baja mellett fekvő Szent-István községben. Az egész falu ezen a komikus történeten nevet. Dikán Luka parasztagada házában kiöntötték a borseprőt, amit aztán a libák azonnal meg is ittak, meg akarván tán hazudolni a nótát, hogy — a liba sose mártja az orrát borba. A ritka élvezetes italtól a libák megzúszogtak és az udvaron úgy heverték, mintha megdöglöttek volna. Nem tudták elképzelni se, mitől történt a libák pusztulása. A jó gazdasszony végre is a libákat lekoppasztotta és kidobta a házvégebe. De a libák mámorukat kialudván, magyokára előkerültek a házvégekből a Dikán-familia nagy ijedségére, mert azt bítek, hogy a döglött libák föltámadtak. Keresztet vetve magukra, szaladtak át a szomszédba: Jaj, lelkeim, a libáink föltámadtak! — Ott szaladgált a kilenc meztelen liba az udvaron és a házbeliek mindegyikben egy-egy visszatért kísértetet láttak. De a faluvégyi cigányok nem ijedtek így meg a föltámadt libáktól. Előkerültek és az előzött meztelen liba-lelkeket oltalmukba fogadták.

Duplán. A koronaszámítás behozatala ugyancsak megzavarta azokat a fejt, akik nem igen állanak barátságos lábon a számokkal. Annnyira előveszi őket a buzgalom, hogy nemcsak a pénzt számítják duplán, hanem minden más mennyiséget is. Így például, mikor a napokban egy tárgyaláson a bíró a vádlott korát kérdezte, az nyugodtan válaszolta:

— Hetvennyolc.
A bíró meglepetve nézett végig a külsőleg java-korabeli emberen.
— Ugyan, ez lehetetlen.
— Azaz bocsnant! Tévedésből koronákban számítottam. Csak harminckilenc éves vagyok...

Gyászistentisztelet Bács-Almásán. A bács-almásai izr. hitközség a m. évi december hó 28-án elhunyt néhai érdemes elnökének Rosenberg Adolfnak emlékére e hó 24-én d. e. 10 órakor a teljesen kivilágított és feketével bevont templomában gyászistentiszteletet tartott. A templom a kitűzött időre zsufolásig megtelt felekezeti különbség nélkül mindkét nembeli intelligens közönséggel. Az első padosorokban a gyászoló családtagok, a járás és szolgabírószág vezetői, a községi elöljáróság tagjai a bíró és jegyzővel élőkön és közel és távolról a különböző küldöttségek számos tagjai foglaltak helyet. A szertartásos gyásznékek elhangzása után — melyeket a szabadkai főkéntor Lufschitz templomi énekkaraval lélekemelő módon oly mesteri precizitással előadott — a szöszékre lépett Molács aranyászú zsidópapja dr. Flesch Armin és méltatta Rosenberg Adolf sokoldalú érdemeit családja, egyháza és hitközsége körül oly hévvel, szónoki tehetőségének oly markáns kidomborításával, hogy egy szem sem maradt szárazon és midőn a pap költői lendületű beszédét befejezte, meghatottan sietett mindenki a tudós pappal kezét szorítani. Az izr. hitközség elöljárósága és ennek élén álló érdemes alelnöke, Wiener Samu ügyvéd dicséretet érdemelnek ez ünneplő rendezése körül kifejtett ügybuzgalomukért és áldozatkészségükért, melylyel az elhunyt bokros érdemeket szerzett férj emlékét kis hitközségükben megörökítették.

Gimnáziumi hangverseny. A zombori áltami főgimnázium tanári testülete elhatározta, hogy ifjúságával f. évi február hó 24-én a városi színházban hangversenyt rendez. A rendező bizottság most buzgólkodik a műsor összeállításában. Meg vagyunk győződve, hogy e hangverseny érdekesség dolgában méltó folytatása lesz a jönevű gimnáziumi hangversenyeknek s közönségünk lelkes támogatása is epügy biztosítani fogja anyagi sikerét, mint eddig.

A zombori izr. hitközség tisztújítása. A zombori izraelita hitközség folyó évi január hó 21-én tartotta meg tisztújító nagygyűlését. Ez alkalommal az izraelita hitközség elnökévé egyhangulag ismét Roheim Károly nagybirtokost, közéletünk kitűnőségét választották meg. A képviselőtestületbe kevés változással a régi tagok lettek megválasztva és pedig: Spitzer I. B., Bárány Lipót, Bruck Ármán dr., Koralek Ármán, Strasser Lajos dr. (ujj), Kabos Márton dr. (ujj), Holländer József, Schlieszer Sándor, Obláth Károly, Hay Ignác (ujj), Lóvy Vilmos, Robitsek József (ujj), Keszler Dezső, Freund Samu, Engl Adolf, ifj. Goldfahn Sándor, Ábrahám I., Spitzer Jakab, Czeizel Gábor, Messinger József.

Titokzatos gyilkosság. O-zivaci tudósítónk írja: Weisz Samu ó-zivaci kereskedő folyó hó 4-én hazulról ismeretlen helyre eltávozott. Miután magáról hírt nem adott, folyó hó 19-én felesége jelentést tett a községi elöljáróságának és férje köröztesését kérelmezte. Mielőtt azonban a körözést kibocsátották, Weisz hulláját megtalálták. Ugyanis folyó hó 23-án a Szivac és Cservenka közti országúton egy munkás az utszéli kútból vizet akart meríteni. Leeresztette a vödört és nagy megerőltetésére került, míg azt felemelhette. Mikor a vödör felért, rémtúlnen vette észre, hogy annak egyik szögén egy emberi hulla lóg. A megremült ember azonnal jelentést tett a hatóságoknak. A szemlélél megállapították a hullának Weisz Samuval való azonosságát és konstalták, hogy fején 5, lövés által okozott halálos seb van és a meggyilkolt zsebében egy üres forgópisztolyt találtak. A rendőri nyomozás nagy erélylyel folyik.

Iparhatósági megbízottak. A Zombor városi 1900. évre megválasztott iparhatósági megbízottak a következők alakultak meg: Elnök: Pekánovits András. Iparlajstromok ellenőrzésére: Ehrlich Nándor és Steiner Lajos. Ipariskola látogatására: Gräber Mihály és Tuna Adolf. Gyárak vizsgálására: Angyal János és Czeizel József. Műhelyek vizsgálására: belvárosban: Tóth Ferenc és Tápay Agoston; felsővárosban: Ugró Mihály, Juhász Mihály és Novák Gyula; Szelenesében: Schützler Pál, Ehrlich József és Buják Lajos; Bánátban: Zsuffa György, Tomasis Antal és Szemes József; Cservenkában: Mandity Tósa, Arsenovits János és Novák Jenő.

Gyilkos pálinka. Gyuricza István baracska gazda jókedvűen tért haza. Utközben Nagy Sándor cseledjét is folyton kinalta pálinkával! a fiatal alig 15 éves gyerek az egész üveg pálinkát egyszerre kiitta, úgy hogy alétan esett össze. Gazdája még akkor is töltötte belé a gyilkos italt és mikor haza érték, a gyermeket az istállóban a szalmára fektette le. A fiú azonban pár óra múlva meghalt. Az ügyben a bíróság folytatja a vizsgálatot.

Halalozás. Özv. Belánovits sztl. Mladenovits Anna folyó hó 22-én 81 éves korában Zomborban elhunyt. A megboldogultban Vuics János dr. zombori ügyvéd anyósát gyászolja. Béke hamvaira!

Csődök. Az ujvidéki kir. törvényszéknel csőd nyílt Peller Rudolf ujvidéki kereskedő ellen. Csődbiztos dr. Longauer Ferenc, tömeggondnok dr. Oppenheimer Ármán. Felszámolási tárgyalás határnapja március hó 22. — Francz A. német-palánkai kereskedő ellen. Csődbiztos dr. Longauer Ferenc, tömeggondnok Nagy István. Felszámolási tárgyalás határnapja március hó 8.

Menetrend. Az október hó 1-től érvényes vasúti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggeli 6 óra 46 perckor személyvonat, déli 11 óra 54 perckor személyvonat és esti 8 óra 35 perckor vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 45 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 perckor személyvonat és esti 8 óra 34 perckor személyvonat.
3. Gombos felé indulás: Reggeli 6 óra 55 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 perckor személyvonat és esti 8 óra 41 perckor személyvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggeli 6 óra 39 perckor személyvonat, déli 11 óra 47 perckor személyvonat és esti 8 óra 25 perckor vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 5 perckor személyvonat, délutáni 4 óra 5 perckor vegyesvonat.
6. Baja felől érkezés: Reggeli 6 óra 25 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 23 perckor személyvonat.
7. Ujvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 55 perckor vegyesvonat, reggeli 7 órakor személyvonat, délutáni 3 óra 51 perckor személyvonat.
8. Ujvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 perckor személyvonat, déli 11 óra 30 perckor személyvonat, esti 7 óra 17 perckor vegyesvonat.

Betörés. Apatinból írja tudósítónk: Folyó hó 21-én este 7—9 óra között, amikor senki sem volt otthon, Hauck Ferenc apatini lakos kárára betöréses lopás történt. Az eddig ismeretlen tettes, ki valószínűleg alapos tájékozással bírt mindenről, az udvar felőli ablakot bezúzva, a szobába hatolt és a szekrényt felfeszítve az abban lévő 100 koronát elemelte. A kororák mellett egy könyvben papírpénz is volt, de azt a tettes érintetlenül hagyta. A rendőri nyomozás az ismeretlen tettest iránt folyamatban van.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Mely nemesszívű egyén volna hajlandó egy szegénysorsú tisztviselőt 200 koronával segélyezni oly formán, hogy egyelőre csak 100 koronára volna szüksége, mely összeget 1900. évi április hó 1-től 5, esetleg 10 havi részletekben a legpontosabban visszafizetne. — Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

ELADÓ HÁZ.

Zomborban, a bezdáni-uton levő 159. számú ház szabad kézből kedvező feltételek mellett ELADÓ. A ház áll 2 utcai, 2 udvari szobából s a hozzá tartozó mellék-helyiségekből, egy nagy előkert- és egy nagy hátkerttel. — Bővebbet a kiadóhivatal.

Birtok eladás.

Rigyica községében az alább részletezett thermentes birtok eladó:
a) egy cseréppel fedett, jókarban levő lakház, mely áll: 4 szoba, 2 konyha, 2 kamra, pince és istállóból, az udvaron egy 6 öles járóval;
b) egy tagban 40 ⁹⁷⁸/₁₀₀₀ holdnyi területű szántóföld;
c) 3 ⁴³⁰/₁₀₀₀ és 1 ⁶⁵³/₁₀₀₀ hold járási szántóföld és
d) egy 913 □ öl és egy 695 □ öles, szőlőültetésre alkalmas terület.
Bővebbet a tulajdonos özvegy **Pléi Sebestyenné Rigyicán.**

424. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásához tartozó Kis-Kér községében lemondás folytán megtresedett s havi előleges részletekben felvehető évi 300 frt javadalmazással egybekötött irnok állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felbivom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi február hó 15-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom. Kulán, 1900. évi január hó 12-én.

Müller,
szolgabíró.

34. szám.
bv. 1900.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbírósg 1899. V. 161. sz. végzése által dr. Legrand Ferenc hódásági ügyvéd által képviselt Lemli Jánosné rác-militicsi lakos javára Lemli János lakos ellen 1600 korona tőke és eddig összesen 99 korona 46 fillér perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 948 korona 40 fillére becsült szobabutor, ágynemű, lovak, kocsik, tehén, malac stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek az 1900. V. 2/4. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Rác-Militicsen alperes lakásán leendő eszközésére 1900. évi február hó 5-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 103. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásghon, 1900. évi január hó 19-én.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

Hölgyek figyelmébe.

A mélyen tisztelt női közönség figyelmébe ajánlom Zomborban lévő egyedüli

női konfekció készítő műhelyemet.

E szakmához tartozó **szabó- és szűcsmunkák**, valamint **női kosztümök, jackétek, szmokingok, figarók, csipkegallérok** stb. igen olcsón készíttetnek el mindenkinek teljes megelégedésére.

Becses pártfogásukat kérem.

Markovits Imre.

Lakásom: Csibás Benő u. 92. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

O-Kanizsa község elöljárósága folyó évi február hó 15-ik napján d. e. pont 9 órakor megkezdett a községhezaza tanácsstermben zárt írásbeli ajánlatok útján fogja nyilvános versenyárgyalás útján a „Haynald leány-apáciskola” építését biztosítani.

A községi elöljáróságra címzett és a boríték külső felső szélén: „Ajánlat a Haynald leány-apáciskola építésére” felirattal ellátott, öt pecséttel lezárt írásbeli ajánlatok beérkezésének legkésőbbi határideje **folyo évi február hó 14-ik napjának déli 12 órája.**

Bánatpénz 8000 korona, amely O-Kanizsa község házépítési társaság teendő le. A bánatpénz letételéről szóló elismervény másolata a zárt írásbeli ajánlatba okvetlenül becsatolandó.

A költségvetési építési főösszeg 153,850 korona és 5 fillér, szóval is: egyszázötvenháromezernyolcszázötven korona 5 fillér.

Az építési szerződés alapját és annak kiegészítő részét képező következő okmányok ugyint: az általános feltételek; a vállalati részletes feltételek; a 371. jkv. 1899. számú községi képviselőtestületi határozat; a versenyárgyalási jegyzőkönyv szövege; a költségvetés, valamint az általános és részletes tervek a szokásos hivatalos órák alatt a községi közigazgatási jegyzői irodában folyó évi február hó 3-ik napjától kezdve betekinthető.

Az előbbi pontban felsorolt okmányok összes másolatai (a tervek kivételével) 20 korona előleges bektüldése ellenében a községi elöljáróság által megküldetnek. Kelt O Kanizsán, 1900. évi január hó 20-án.

Trenka István, **Popovits György,**
jegyző. 3—1 bíró.

Pályázati hirdetmény.

Csávoly községében leköszönés folytán üresedésbe jött s havi utólagos részletekben kifizetendő évi 300 frttal javadalmazott községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot nyitattik.

A gyalogrendőr köteles a rubázatot sajátjából beszerezni, míg ellenben a felszerelési cikkeket a község adja.

Felbivatnak az érdekeltek, hogy kérvényüket az életkort, magyar honosságuk és erkölcsi viseletüket igazoló batosági és eddigi alkalmaztatásukat feltüntető egyéb bizonyítványokkal felszerelve alulírott községi elöljárósághoz **folyo évi február hó 3-áig** nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Csávolyon, 1900. évi január hó 17-én.

Hallósy Kornél, **Rind Ferenc,**
jegyző. 2—2 bíró.

Rác György

nagybirtokos,

Jolánföldi szőlőtelepén és kertészetében

KULÁN,

leszállított áron kapható:

fajtisztán telepített szokványoszerű és peronospora mentes amerikai és európai szőlővesszők, bor- és válogatott csemegefajkban. Gyümölcsfák és vadonocok. Szép útszéli fák. Élősövény Maclura aurentiaca és Gleditsia. Magas törzsű rózsafák, cserjék stb.

Kívánatra árjegyzéket küld az intézőség.

3—3

Hirdetmény.

A „Gajdobrai Önszegélyző Szövetkezet” ez évi második rendes közgyűlését saját helyiségében f. évi február hó 4-én délután 2 órakor tartja meg.

A „Gajdobrai Önszegélyző-Egylet” igazgatósága.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Kiadó lakás.

A bezdáni-uton 295. szám alatt lévő ujonnan épült ház, mely áll 3 utcai szobából, 1 konyha, éléskamra, pince, mosókonyha, padlás és külön udvarból **ez év május hó 1-től kiadó.**

Bővebb értesítést ad

Páncsits Sándor
tulajdonos.

3—1

2605. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

O Palánka községben leköszönés folytán megtresedett községi gyalogrendőri állásra pályázat hirdettek. Felbivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket O-Palánka község elöljáróságnál **1900. évi február hó 23-áig** adják be.

Ezen állással a községi pénztárból havi utólagos részletekben fizetendő 400 kor. évi fizetés van egybekötve.

O-Palánka, 1900. évi január hó 23-án.

Bikár Tyra, **Popovits,**
jegyző. 2—1 bíró.

Bérleti hirdetmény.

Néh. Koczik Erzsébet hagyatékához tartozó, a helybeli Zrinyi-utca 176. szám alatt lévő lakás a **folyo évi február hó 3-ik napján délutáni 3 órakor** magában a bérbeadandó házban megtartandó nyilvános árverésen bérbe fog adni.

A lakás bármikor megtekinthető.

Zombor, 1900. január hó 24.

Lippert Ferenc,
végrendeleti végrehajtó.

Ifj. Heindlhofer Róbert ZOMBOR.

Déligyümölcsök:

1 kiló	Ananász egész egészséges, üvegbe	1-80
1 "	Datolya világos felfűzve francia	1-40
1 "	" közönséges, 25 k.-os ládában	—80
1 "	Malaga szőlő legfinomabb	1-60
1 "	"	1-10
1 "	Kandirozott gyümölcs kevert francia	2-—
1 "	Chinois	2-40
1 "	Princesas mandola idei	1-80
1 "	Francia papirdió	—40
1 "	Mogyoró feltört	1-10
1 "	Prunella francia	1-20
1 "	Francia szilva	—60
1 "	Török	—36
1 "	Citronat	1-60
1 "	Narancshéj 1/2 naranes kandirozva	2-—
1 "	Szultán-kenyér	2-—
1 "	Tiroli gyümölcs-kenyér, 1 drb 60 kr	2-40
1 "	Tiroli gyümölcs-marmalad	1-—
1 üveg	" Melang befőtt	—50
1 "	" Mandola	—60
1 "	" Chinois	—80
1 "	" Spargl.	1-60
1 "	legfinomabb akácfa méz	1 kiló —80

1 postacsomag maroni bárhova szállítva 1 frt 40 kr.

Rumok:

1 liter legf.	Cuba rum	1-40 1/2 —70
1 "	Brazíliai	1-40 1/2 —70
1 "	fin. Jamaica	2-— 1/2 1-—
1 "	legf.	" 3-— 1/2 1-50
1 "	" Fehér Ananász	3-— 1/2 1-50

Teák:

1 csomag	finom orosz karaván eredeti csomag	1-50
1 "	" " " " " "	1-80
1 "	legf. " " " " " "	2-—
10 dk.	Schusohng	—80
10 "	Mandarin	1-20
10 "	Pecco virág tiszta	1-50
10 "	" keverék	1-20
10 "	Császár-keverék	1-20
10 "	Kintschuk	1-50
10 "	legf. orosz karaván	2-50

A dobozok saját árban számítatnak.

Teasütemény hetenkint friss.

1 postacsomag:

1/2 lt.	Cuba rum	1/2 fehér Ananász rum
10 dk.	Mandarin	1 csomag eredeti orosz tea
1/4 kg.	legf. teasütemény	1/2 kiló teasütemény
1/2 üveg	akácfa méz	1 üveg akácfa méz
2 üveg	Tiroli Melang	2 üveg Tiroli Melang
		4 succuk
	4 frt 50 kr.	7 frt.

Liquerök, cognac, pezsgók, borok, halakról árjegyzék kívánatra ingyen. *8